

Spara till pension som företagare

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Innehåll

Förord.....	i
Sammanfattning och vägledning för företagare	ii
Ta ut lön eller överskott för att få allmän pension	ii
Komplettera med ett sparande eftersom du saknar tjänstepension	ii
Om du ska spara avdragsgillt eller inte beror på företagsform och inkomst	ii
Ta reda på om det finns möjlighet till livsvarig utbetalning.....	iii
Betala inte för mycket för ditt pensionssparande	iii
Se över försäkringar kopplade till sparandet	iii
Ekonomiska fördelar med att driva företaget vidare efter 67	iv
Få en överblick över din pension.....	iv
1. Bakgrund och syfte	1
2. Företagsformer	1
3. Tjäna in till allmän pension.....	1
3.1. Enskild firma.....	1
3.2. Aktiebolag	2
4. Eget sparande till pension.....	2
4.1. Kompensera för avsaknad av tjänstepension	2
4.2. Avdrag för privat pensionssparande	3
4.2.1. Enskild firma.....	3
4.2.2. Aktiebolag.....	5
4.3. Sparprodukter.....	5
4.3.1. Möjlighet till försäkring	6
4.3.2. Placeringsalternativ	7
4.3.3. Möjlighet till livsvarig utbetalning	7
4.3.4. Arvsregler och förmånstagare	7
4.4. Beskattning av sparkapitalet	8
4.5. Avdrag för tjänstepension i aktiebolag.....	9
4.5.1. Sparformer och avgifter	10
4.5.2. Beskattning av sparkapitalet	10
4.6. Direktpension i aktiebolag.....	10
5. Uttag av eget sparande till pension	11
5.1. Driva företaget vidare efter 66	11
5.2. Uttag av allmän pension från 64 års ålder och fortsätta arbeta i enskild firma.....	12
5.3. Uttag av allmän pension	13
5.4. Uttag av avdragsgillt sparande	14
5.5. Uttag av sparade skattade pengar	14
5.6. Garantipension, inkomstpensionstillägg, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd	15

6.	Hur sparar dagens företagare?.....	15
6.1.	Företagarnas ekonomiska situation.....	17
6.2.	Kunskapen om att spara till pensionen bland företagarna är relativt stor	18
6.3.	Många företagare pensionssparar inte trots att de känner till att de borde	19
6.4.	Många företagare tycks spara på fel sätt.....	21
6.4.1.	Enskild firma.....	21
6.4.2.	Aktiebolag	22
6.5.	Många känner inte till de ekonomiska fördelarna av att arbeta vidare	23
6.6.	Mindre oro inför pensionen bland företagare än bland befolkningen i stort	24

Förord

Pensionsmyndighetens uppdrag är att administrera och betala ut den allmänna pensionen. Vi ska ge såväl generell som individuell information om hela pensionen samt informera om vilka faktorer som påverkar pensionens storlek och tydliggöra vilka konsekvenser olika val kan få för pensionen. Vidare ska myndigheten stärka pensionärer och pensionssparare som konsumenter inom pensionsrelaterade områden. Vi ska också följa, analysera och förmedla ålderspensionssystemets utveckling och effekter för enskilda och samhälle.

Många företagare som försörjer sig på sitt företag tänker inte på att de själva ansvarar för att tjäna in till sin pension. Syftet med denna rapport är att bidra med ökad kunskap om hur en företagare som driver enskild firma eller aktiebolag kan spara till sin pension. Rapporten redovisar även en undersökning Pensionsmyndigheten låtit göra för att få en bild av företagares kunskap.

Rapporten har skrivits av Erik Ferm och Ann-Christine Meyerhöffer.

Stockholm, 2 april 2026

Kristian Seth

Analyschef, Pensionsmyndigheten

Sammanfattning och vägledning för företagare

Företagare som försörjer sig på sitt företag ansvarar själva för att tjäna in till sin pension. Det är därför viktigt att planera både hur du tar ut lön eller överskott och hur du kompletterar med sparande för att säkra en trygg pension. Här är de viktigaste punkterna och konkret vägledning för dig som företagare, oavsett om du driver enskild firma eller aktiebolag.

Ta ut lön eller överskott för att få allmän pension

Lönen du tar ut från ditt aktiebolag eller överskottet du har i din enskilda firma gör att du tjänar in till din allmänna pension. Vid en lön eller överskott på 672 600 kronor per år eller 56 050 kronor i månaden (2026) maximeras intjänandet till den allmänna pensionen.

Storleken på din allmänna pension är beroende av hur stor lön eller det överskott du haft per år. Lönen eller överskottets storlek påverkar också andra socialförsäkringsförmåner som föräldrapenning och sjukpenning.

Komplettera med ett sparande eftersom du saknar tjänstepension

De flesta anställda får inbetalat motsvarande mellan 4,5 och 6 procent av lönen till sin tjänstepension. Det behöver du som företagare också minst spara av lönen eller överskottet för att uppnå samma pensionsnivå som en anställd med tjänstepension.

Tar du ut en lön, eller har ett överskott, som är högre än 625 500 kronor per år eller 52 125 kronor per månad (2026) behöver du spara mellan 30 och 31,5 procent av det som överstiger den summan för att få motsvarande tjänstepension som de flesta anställda får.

Om du ska spara avdragsgillt eller inte beror på företagsform och inkomst

För dig som driver enskild firma och får ett överskott som är lägre än taket för fullt intjänande av allmän pension, det vill säga 672 600 kronor per år (2026) före skatt, är det generellt bättre att spara med skattade pengar. Du kan spara med skattade pengar på ett investeringssparkonto (ISK) eller i en kapitalförsäkring.

För dig som driver aktiebolag och tar ut en lön under taket för fullt intjänande av allmän pension, det vill säga tjänar mindre än 672 600 kronor per år (56 050 kronor i månaden, 2026) före skatt, kan både ett privat avdragsgillt pensionssparande, som du gör avdrag för i din deklaration till Skatteverket, och ett sparande med skattade pengar, enligt ovan, vara bra alternativ. Som privat avdragsgillt sparande finns individuellt pensionssparande (IPS) eller pensionsförsäkring.

För dig med överskott eller lön som är *högre* än taket för fullt intjänande av allmän pension, det vill säga tjänar mer än 672 600 kronor per år (56 050 kronor i månaden, 2026) före skatt, är generellt ett avdragsgillt pensionssparande att föredra oavsett bolagsform. För dig som har enskild firma är det ett privat pensionssparande i IPS eller i pensionsförsäkring som är avdragsgilla. För dig som driver aktiebolag finns även möjlighet till att spara i en tjänstepensionsförsäkring avdragsgillt genom aktiebolaget eller i en direktpension i företaget.

Ta reda på om det finns möjlighet till livsvarig utbetalning

Livsvarig utbetalning erbjuds inom vissa kapitalförsäkringar, inom vissa privata pensionsförsäkringar och inom de flesta individuella tjänstepensioner. Eftersom den egna livslängden är oviss är Pensionsmyndighetens generella råd att ta ut en månatlig livsvarig utbetalning av pensionen. Det finns dock situationer där det är fördelaktigt att välja en tidsbegränsad utbetalning.

Betala inte för mycket för ditt pensionssparande

Höga avgifter kan kraftigt minska ditt pensionskapital över tid. Välj fonder och försäkringar med låga avgifter. Ett tips är att spara i globala aktieindexfonder som inte kostar mer än 0,2 procent i totala avgifter per år. I globala aktiefonder sprids risken över hela världen och olika branscher och sparandet blir inte känsligt för hur enskilda marknader eller branscher utvecklas. En låg avgift gör att ditt pensionskapital inte äts upp av höga avgifter.

Se över försäkringar kopplade till sparandet

Kapitalförsäkringar och pensionsförsäkringar kan vara bra alternativ om du vill lägga till en försäkring som innebär att försäkringsbolaget betalar in till ditt pensionssparande om du skulle bli långvarigt sjukskriven eller om du vill ha extra ekonomiskt skydd till din familj om du avlider före en viss ålder. Om du väljer ett sparande med försäkring behöver du dock vara extra uppmärksam på avgifterna. Kapitalförsäkringar och pensionsförsäkringar är ofta förknippade med avgifter i flera led som i slutändan minskar din pension.

Ekonomiska fördelar med att driva företaget vidare efter 67

Även om du börjat ta ut din pension kan du driva företaget vidare. Från det år du fyller 67 år, om du är född 1959, eller 68 år om du är född 1960, ökar grundavdraget vilket innebär lägre skatt på både arbetsinkomster och pension. Du får dessutom högre jobbskatteavdrag från januari det år du fyller 67 år vilket innebär ytterligare lägre skatt på arbetsinkomster.

Åldersgränsen för det förhöjda jobbskatteavdraget gäller för 2026 och kan komma att höjas för 2027. Driver du företaget vidare under det år du fyller 68 år får ditt företag lägre sociala avgifter (aktiebolag) eller egenavgifter (enskild firma).

Om du har en enskild firma kan du också ta del av den lägre egenavgiften om du tar ut hel allmän pension under hela inkomståret, januari – december från det år du fyller 65. Fyller du år i januari uppstår möjligheten redan det år du fyller 64 år. Är du född innan 1963 omfattas du av tidigare gällande åldersgränser.

Få en överblick över din pension

Genom att logga in på pensionsmyndigheten.se kan du se hela din pension och vad du kan få per månad vid olika pensionsåldrar.

1. Bakgrund och syfte

Många företagare som försörjer sig på sitt företag tänker inte på att de själva behöver spara till sin pension. De har inte tjänstepension som de flesta anställda har. Syftet med denna rapport är att bidra med ökad kunskap om hur en företagare som driver enskild firma eller aktiebolag kan spara till sin pension.

2. Företagsformer

Ett litet företag drivs vanligen som enskild näringsverksamhet eller aktiebolag. En enskild näringsverksamhet, även kallad enskild firma vilket är begreppet vi i huvudsak använder i den här rapporten, innebär att en privatperson driver och ansvarar för företaget. Den enskilda firmans inkomst (inkomst av näringsverksamhet) deklarerar på samma blankett, inkomstdeklaration 1, som en löntagare deklarerar inkomst av tjänst på, efter beräkning i NE-bilagan. På blanketten räknar man fram ett överskott av aktiv näringsverksamhet. Företagets överskott efter egenavgifter kan jämföras med lön. Det gäller även för delägare i handelsbolag och kommanditbolag.

Om företaget drivs som aktiebolag är företagets ekonomi åtskild från den privata ekonomin. Företagets inkomst deklarerar på blankett för inkomstdeklaration 2. Företagaren och tillika ägaren av företaget bestämmer hur mycket som ska betalas ut i lön till sig själv som privatperson. Företagaren/ägaren är med andra ord anställd i sitt eget aktiebolag och dessa bolag benämns ofta som ägarledda företag.

För att fånga in både de som driver enskild firma och de som driver aktiebolag används begreppet företagare gemensamt för båda formerna och vi talar om de som driver företag.

3. Tjäna in till allmän pension

3.1. Enskild firma

För den som driver enskild firma är det överskottet efter egenavgifter som ligger till grund för den allmänna pensionen. För att börja tjäna in till allmän pension behöver man ha ett årligt överskott på minst 25 042 kronor (2026). Intjänande till den allmänna pensionen maximeras vid ett överskott efter egenavgifter i firman på 672 600 kronor per år eller 56 050 kronor i månaden (2026).

En företagare som driver enskild firma betalar ålderspensionsavgift på 10,21 procent av överskottet.

Ålderspensionsavgiften utgör en del av de egenavgifter på totalt 28,97 procent på överskottet, som en egenföretagare betalar in till Skatteverket. I

likhet med vanliga löntagare får egenföretagaren också tillgodoräkna sig den allmänna pensionsavgiften, som utgörs av 7 procent av överskottet och ingår i inkomstskatten.

3.2. Aktiebolag

Den som driver aktiebolag behöver ta ut lön för att få allmän pension. Samma belopp som för enskild firma gäller för den som driver aktiebolag, det vill säga för att börja tjäna in till allmän pension behöver man ta ut en årslön på minst 25 042 kronor och intjänande till den allmänna pensionen maximeras vid ett löneuttag på minst 672 600 kronor om året eller 56 050 kronor i månaden (2026).

En företagare som driver aktiebolag betalar ålderspensionsavgift på 10,21 procent på lönen. Ålderspensionsavgiften utgör en del av de arbetsgivaravgifter på totalt 31,42 procent av lönen, som företaget betalar in till Skatteverket. I likhet med vanliga löntagare får företagaren också tillgodoräkna sig den allmänna pensionsavgiften, som utgörs av 7 procent av lönen och ingår i inkomstskatten.

4. Eget sparande till pension

En företagare behöver ta ett större ansvar för sin pension än en anställd som har tjänstepension. Nedan går vi igenom hur en företagare kan kompensera för att den saknar tjänstepension, och få en motsvarande pension som de flesta anställda med tjänstepension får.

4.1. Kompensera för avsaknad av tjänstepension

För att kompensera för avsaknad av tjänstepension behöver företagaren spara mellan 4,5 och 6 procent av sitt överskott efter egenavgifter, eller av sin lön. Om överskottet eller lönen överstiger 52 125 kronor i månaden (2026), före skatt, behöver företagaren spara mellan 30 och 31,5 procent av det överskjutande beloppet för att kompensera för den tjänstepension som en anställd med kollektivavtal får. Utöver pensionen kan företagaren även behöva kompensera för avsaknaden av andra försäkringar som ingår i kollektivavtalen såsom ersättning vid sjukskrivning och ekonomisk ersättning till familjen i samband med dödsfall.

För att kompensera för avsaknaden av tjänstepension kan företagaren antingen göra ett skatteavdrag i deklarationen för pensionssparande eller spara med pengar som är beskattade. För företagare som driver enskild firma finns i huvudsak två möjligheter:

1. Dra av för ett privat pensionssparande i inkomstdeklarationen till Skatteverket, ett så kallat avdragsgillt pensionssparande. Avdraget sker före egenavgifter i näringsverksamheten och på avdraget får man betala en särskild löneskatt. Avdraget minskar intjänandet till

den allmänna pensionen om överskottet är mindre än 672 600 kronor per år. Undvik därför att göra avdrag för privat pensionssparande i deklarationen till Skatteverket om du har ett överskott som är lägre än 672 600 kronor per år, före skatt.

2. Betala egenavgifter och inkomstskatt på överskottet, avstå från att göra avdrag för privat pensionssparande i inkomstdeklarationen och spara istället till pension med skattade pengar. Intjänandet till den allmänna pensionen påverkas inte.

För företagare som driver aktiebolag tar vi upp fyra möjligheter för sparande till pension:

1. Ta ut lön och dra sedan av för ett privat pensionssparande i inkomstdeklarationen till Skatteverket, så kallat avdragsgillt pensionssparande. Intjänandet till den allmänna pensionen påverkas inte.
2. Ta ut lön och betala inkomstskatt och spara sedan med skattade pengar. Intjänandet till den allmänna pensionen påverkas inte.
3. Spara i en individuell tjänstepensionsförsäkring i företaget och gör avdrag för den i inkomstdeklarationen. På avdraget betalas en särskild löneskatt. Om sparandet i tjänstepensionsförsäkringen medför att lönen blir mindre än 672 600 kronor per år kommer intjänandet till allmänna pensionen minska.
4. Spara i en direktpension, som är ett sparande i aktiebolaget. Om sparandet i direktpension medför att lönen blir mindre än 672 600 kronor per år kommer intjänandet till allmänna pensionen minska.

4.2. Avdrag för privat pensionssparande

Sedan inkomståret 2016 har endast löntagare utan tjänstepension i sin anställning rätt till avdrag för privat pensionssparande. Avdragsreglerna kräver att man inte har rätt till tjänstepension i sin anställning under hela beskattningsåret eller att man har inkomst från aktiv näringsverksamhet. Egna företagare tillhör ofta denna grupp. Har man tidigare haft tjänstepension under delar av året i en anställning, till exempel under januari till mars, men sedan saknar tjänstepension resten av året i sitt aktiebolag får man först rätt till avdrag för privat pensionssparande nästkommande kalenderår.

4.2.1. Enskild firma

Företagare som har inkomst av aktiv enskild näringsverksamhet får göra avdrag för privat pensionssparande i sin inkomstdeklaration med 35 procent av inkomsten från näringsverksamheten. Avdraget får uppgå till högst 10 prisbasbelopp per år, det vill säga högst 592 000 kronor (2026).

Om en företagare med enskild firma gör avdrag för pensionssparande riskerar dock företagaren att sänka sin inkomst som den allmänna pensionen och många andra socialförsäkringsförmåner grundas på. Vilka dessa inkomstgränser är presenteras i stycket nedan och i tabell 1. Sänkningen

sker med beloppet för pensionssparandet plus den så kallade särskilda löneskatten på pensionssparbeloppet på 24,26 procent.

För att en företagare med enskild firma ska få full allmän pensionsrätt ska denne inte dra av för privat pensionssparande så länge överskottet efter egenavgifter är lägre än 672 600 kronor per år eller 56 050 kronor i månaden (2026). Företagaren har då även nått maximal sjukpenninggrundande inkomst och maximal nivå för föräldrapenning på 592 000 kronor per år. Vid överskott i företaget under 56 050 kronor per månad är det därför lämpligt för företagaren att avstå från de avdragsgilla sparformerna; individuellt pensionssparande (IPS) och pensionsförsäkring, och istället spara med skattade pengar på exempelvis ett investeringssparkonto (ISK) eller i en kapitalförsäkring.

För dem som har ett överskott över 56 050 kronor i månaden är det dock ett bra alternativ att spara avdragsgillt av överskottet som överstiger 56 050 kronor i månaden. Det blir särskilt förmånligt för överskott ovanför brytpunkten för statlig skatt som är 55 033 kronor i månaden till och med 66 års ålder respektive 63 375 kronor från det år man fyller 67 år.

Tabell 1. Inkomstnivåer för sociala förmåner och skatter i kronor per år och månad 2026

Nivå för sociala förmåner och skatter, år 2026	Inkomst kronor/år	Inkomst kronor/månad
Miniminivå på inkomst för intjänande till allmän pension	25 042	2 020
Maximal sjukpenninggrundande inkomst vid sjukdom eller föräldraledighet	592 000	49 333
Maximal sjukpenninggrundande inkomst vid tillfällig föräldrapenning (vab)	444 000	37 000
Gräns för statlig inkomstskatt, 20 procent, till och med 66 års ålder	660 400	55 033
Gräns för statlig inkomstskatt, 20 procent, från 67 års ålder	760 500	63 375
Tak för maximal inbetalning till allmän pension	672 600	56 050

Det är således inte bara den allmänna pensionen som påverkas negativt vid avdrag i deklARATIONEN för privat pensionssparande för en person med enskild firma, utan även andra förmåner inom socialförsäkringssystemet som sjuk- och föräldrapenning samt arbetslöshetsersättning.

Vad som i slutändan ger högst pension och total inkomst är dock inte alltid lätt att avgöra. Om avdragsgillt sparande eller sparande med skattade pengar är ”bäst” för enskild företagare kan bero på inkomstnivå, pensionsstorlek,

framtida rätt till bostadstillägg med mera. Det handlar också om hur skattereglerna kommer se ut under åren som pensionär.

4.2.2. Aktiebolag

Företagare som driver aktiebolag som endast betalar in allmän pension för ägarens räkning har, liksom övriga löntagare utan tjänstepension, rätt att göra avdrag för privat pensionssparande med 35 procent av lönen i inkomstdeklarationen. Avdraget får uppgå till högst 10 prisbasbelopp, det vill säga högst 592 000 kronor. Företaget betalar som vanligt arbetsgivaravgifter på hela lönen, men aktiebolagsägaren, i sin roll som löntagare, slipper inkomstskatt på den del som motsvarar avdraget för privat pensionssparande, eftersom sparandet är avdragsgillt i deklarationen. För företagare som driver aktiebolag kan det således vara ett alternativ att pensionsspara avdragsgillt. Vid en lön över brytpunkten för statlig skatt, 660 400 kronor per år (55 033 kronor i månaden) framstår alternativet som än mer förmånligt, det vill säga att när avdrag har gjorts i deklarationen ligger inkomsten fortfarande på 660 400 per år (55 033 kronor i månaden).

När avdraget för ett privat pensionssparande görs från en uttagen lön påverkas inte inbetalningarna till allmän pension eller andra förmåner inom socialförsäkringssystemet negativt. Det är således en skillnad mot enskild firma där avdraget påverkar överskottet efter egenavgifter och därmed reducerar den inkomst som allmän pension och andra socialförsäkringsförmåner baserar sig på.

För företagare med aktiebolag kan ett annat alternativ vara att ta ut lön upp till 672 600 kronor per år (56 050 kronor i månaden) för att maximera den allmänna pensionen och sedan ta utdelning från företaget på eventuellt överstigande belopp och spara på ett investeringssparkonto (ISK) eller i en kapitalförsäkring med skattade pengar från utdelningen.

Utdelning istället för lön under 672 600 kronor per år minskar intjänandet till allmän pension och det kan också minska rätten till exempelvis sjukpenning och föräldrapenning, se gränserna i tabell 1.

I likhet med vår analys för företagare som driver enskild firma kan vi endast vägleda på ett övergripande sätt ovan baserat på inkomstnivåer satt i relation till nivåer för statlig skatt och socialförsäkringsförmåner.

4.3. Sparprodukter

Avdragsgillt privat pensionssparande kan placeras antingen i ett individuellt pensionssparande (IPS) eller i en privat pensionsförsäkring. För företagare som driver aktiebolag finns även möjligheten att spara i en individuell tjänstepensionsförsäkring.

Ett IPS-konto är vanligen avgiftsfritt, men om man sparar i fonder får man betala förvaltningsavgift på fonderna på sitt konto. Man kan också spara i aktier eller andra värdepapper på IPS-kontot.

Om man i stället sparar med pengar som man har betalat inkomstskatt på finns andra sparprodukter. Den enklaste är investeringssparkonto (ISK). Ett ISK är vanligen avgiftsfritt, men om man sparar i fonder får man betala

förvaltningsavgift på fonderna på sitt konto. Man kan också spara i aktier eller andra värdepapper på kontot. En annan möjlighet är en kapitalförsäkring. En kapitalförsäkring är förknippad med samma kostnader och liknande investeringsmöjligheter som en privat pensionsförsäkring.

Det går också att spara på vanliga bank- eller fondkonton eller i aktier i en depå.

Se olika sparprodukter och möjligheter till skatteavdrag och olika försäkringsmoment i tabell 2 nedan.

Tabell 2. Sparprodukter och möjlighet till skatteavdrag och försäkringsmoment

Sparform	Avdragsgill	Möjlighet till försäkring	Placeringsalternativ	Möjlighet till livsvarig utbetalning
Privat pensionsförsäkring	Ja	Ja	Traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring	Ibland, beroende på bolag
Individuell tjänstepension	Ja	Ja	Traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring	Ja, oftast
Individuellt pensionssparande (IPS)	Ja	Nej	Fonder, aktier eller andra värdepapper	Nej
Investeringssparkonto (ISK)	Nej	Nej	Fonder, aktier eller andra värdepapper	Nej
Kapitalförsäkring	Nej	Ja	Traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring ¹	Ibland, beroende på bolag

4.3.1. Möjlighet till försäkring

Kapitalförsäkring, privat pensionsförsäkring och individuell tjänstepension kan vara bra alternativ om man är i behov av en premiefrielseförsäkring, som innebär att försäkringsbolaget betalar in till pensionssparandet vid långvarig sjukskrivning.

¹ I en depåförsäkring placerar du själv dina pengar i exempelvis aktier, fonder och andra slag av värdepapper.

Vid sparande med försäkring behöver man vara extra uppmärksam på avgifterna. Ibland måste man betala både en fast avgift och en avgift som procent av det sparade kapitalet. Det är således klokt att ta reda på vilka avgifter som tas ut och hur de påverkar de framtida utbetalningarna från försäkringen.

4.3.2. Placeringsalternativ

En privat pensionsförsäkring, individuell tjänstepension och kapitalförsäkring kan vara i form av en fondförsäkring eller en traditionell försäkring.

I en fondförsäkring kan man välja fonder själv eller låta pengarna placeras i den fond som är förval (entrélösningar). I en traditionell försäkring är det försäkringsbolaget som placerar pengarna i olika tillgångar.

Fondförsäkringar består oftast av en högre andel aktier än traditionella försäkringar och har därför en högre risk. Traditionella försäkringar har lägre aktieandel och därmed en lägre risk. I en traditionell försäkring erbjuds du ofta en garanti, till exempel att du får tillbaka en del av det du betalat in. Om du har en fondförsäkring med hög andel aktiefonder kan den med sin högre risk på sikt ge bättre värdeutveckling än traditionella försäkringar, men värdet kommer att variera mer under tiden. Det finns dock inga garantier för att en högre risknivå ger bättre värdeutveckling.

4.3.3. Möjlighet till livsvarig utbetalning

En del kapitalförsäkringar, privata pensionsförsäkringar och individuella tjänstepensioner erbjuder livsvarig utbetalning, i likhet med de flesta tjänstepensioner som anställda har. På så sätt har dessa försäkringar fördelar jämfört med ett investeringssparkonto (ISK) eller individuellt pensionssparande (IPS) eftersom pensionsutbetalningen per månad kan säkerställas oavsett hur länge företagaren lever.

4.3.4. Arvsregler och förmånstagare

Vid ett sparande på ISK gäller vanliga arvsregler, om du vill påverka vem som ska ärva pengarna på ditt ISK kan du skriva ett testamente.

I en kapitalförsäkring, IPS och privat pensionsförsäkring kan du ofta välja, vanligen mot en mindre avgift eller mot att man inte får ta del av arvsvinster, ett återbetalningsskydd som innebär att om den försäkrade dör betalas pengarna ut till den försäkrade eller de personer som är skrivna som förmånstagare eller till dödsboet. I vissa fall ingår återbetalningsskydd automatiskt. Ett efterlevandeskydd, som ger förmånstagaren ett bestämt belopp när den försäkrade dör kan ibland köpas till.

Se Pensionsmyndighetens rapport *”Eget sparande till pension – en konsumentvägledning”* för mer information om sparande. Du kan också jämföra olika sparformer och kostnaderna för dem på konsumenternas.se.

Ett komplement till sparande för den som har lån på sin bostad kan vara att amortera på bolånen. Amortering på bolånen innebär succesivt lägre räntekostnader och en mindre känslighet för eventuella räntehöjningar. Genom att amortera byggs ett kapital upp i bostaden vilket innebär en lägre månatlig boendekostnad som pensionär. Det kan dock vara bra att inte binda

allt kapital i bostaden eftersom det kan vara både svårt och dyrt att belåna bostaden på nytt som pensionär, om behovet uppstår. En kombination av amortering och ett sparande, kan vara ett bra alternativ.

4.4. Beskattning av sparkapitalet

Pensionskapitalet i avdragsgillt privat pensionssparande schablonbeskattas årligen. Schablonskatten, eller avkastningsskatten som den också kallas, fås i procent genom att multiplicera den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret före beskattningsåret, dock lägst 0,5 procent, med 15 procent. Denna skattesats multipliceras med pensionskapitalets värde vid beskattningsårets början och ger då skatten i kronor, se tabell 3 nedan.

Om man sparar med skattade pengar på ett ISK eller i en kapitalförsäkring schablonbeskattas kapitalet också årligen, men schablonskatten beräknas då på ett något annorlunda sätt jämfört med i det avdragsgilla sparandet. Skattesatsen är 30 procent i stället för 15 procent. Räntan beräknas baserat på statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret plus ett tillägg på 1 procentenheter, dock lägst 1,25 procent. Se tabellen nedan.

Tabell 3. Sparprodukter och hur de beskattas.

Sparprodukt	Kapitalunderlag	Ränta	Skatt på schablon-avkastning 2026	Avkastnings-skatt 2026
Privat pensionsförsäkring	Kapital vid årets ingång	Föregående års genomsnittliga statslåneränta (dock som lägst 0,5 %)	15 %	0,354 %
Individuellt pensionssparande (IPS)	Kapital vid årets ingång	Föregående års genomsnittliga statslåneränta (dock som lägst 0,5 %)	15 %	0,354 %
Tjänstepension	Kapital vid årets ingång	Föregående års genomsnittliga statslåneränta (dock som lägst 0,5 %)	15 %	0,354 %
Investerings-sparkonto (ISK)	Kapitalet ^a vid ingången av varje kvartal summeras med insättningar och överföringar som gjorts under	Statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret plus 1 procentenheter	30 %	1,065 %

Sparprodukt	Kapitalunderlag	Ränta	Skatt på schablon-avkastning 2026	Avkastnings-skatt 2026
	året och divideras med fyra	(dock som lägst 1,25 %)		
Kapitalförsäkring	Kapitalet ^a vid årets ingång plus inbetalningar under 1: a halvåret plus hälften av inbetalningarna under 2: a halvåret	Statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret plus 1 procentenheter (dock som lägst 1,25 %)	30 %	1,065 %

^a Investeringsparkonto (ISK) och kapitalförsäkring schablonbeskattas på kapital överstigande 300 000 kronor. De första 300 000 kronorna av det totala sparandet som finns på ISK och/eller kapitalförsäkring är skattebefriade. Skattebefrielsen är per person och inte per konto.

Av siffrorna i kolumnen för avkastningsskatt i tabell 3 ovan framgår att beskattningen av avdragsgillt pensionssparande (privat pensionsförsäkring, IPS och tjänstepension) är mer förmånlig än den för icke avdragsgillt sparande (ISK och kapitalförsäkring), 0,354 procent jämfört med 1,065 procent. Skillnaden består framför allt i att skattesatsen är 15 procent jämfört med 30 procent och att det inte görs något tillägg till statslåneräntan. För de första 300 000 kronorna som sparas på ISK och/eller kapitalförsäkring är det dock ingen avkastningsskatt alls vilket innebär att dessa sparformer blir mer förmånliga för ett sparande upp till 300 000 kronorna.

Beräkning och inbetalning av skatt görs av sparinstitutet eller försäkringsbolaget.

4.5. Avdrag för tjänstepension i aktiebolag

I ett aktiebolag kan företagaren köpa en individuell tjänstepension i företaget som är avdragsgill.

Att avdraget för individuell tjänstepension är möjligt i ett aktiebolag och inte i en enskild firma beror på att aktiebolaget utgör en egen juridisk person, som bär ansvaret, medan en enskild firma inte räknas som en egen juridisk person, utan det är en privatperson som bär ansvaret.

Avdraget får högst uppgå till 35 procent av lönen. Avdraget får inte heller vara högre än 10 prisbasbelopp, det vill säga 592 000 kronor om året. Om man under en period inte gjort avdrag för individuell tjänstepension kan man dock få lov att ”köpa i kapp” upp till det belopp som skulle ha kunnat

sättas av under åren. Det gör att avsättningen till tjänstepensionen kan vara större än 10 prisbasbelopp under ett enskilt år.

Att spara i en individuell tjänstepension blir framförallt fördelaktigt vid en lön som är högre än 672 600 kronor per år eller 56 050 kronor i månaden, före skatt. Om sparandet i individuell tjänstepension medför att lönen blir mindre än 672 600 kronor per år kommer intjänandet till den allmänna pensionen att minska. Minskningen sker med beloppet för pensionssparandet i den individuella tjänstepensionen plus den så kallade särskilda löneskatten på pensionssparbeloppet på 24,26 procent.

Det är inte bara den allmänna pensionen som påverkas negativt om den som driver aktiebolag prioriterar att spara i individuell tjänstepension istället för en högre lön, utan även andra förmåner inom socialförsäkringssystemet som sjuk- och föräldrapenning samt arbetslöshetsersättning. Den som driver aktiebolag har möjlighet att ta ut lön och sedan göra avdrag för privat pensionssparande under vissa förutsättningar, beskrivna i avsnitt 4.2.2.

Individuella tjänstepensioner erbjuder oftast livsvarig utbetalning av pensionen. På så sätt har dessa försäkringar fördelar jämfört med ett investeringssparkonto (ISK) eller individuellt pensionssparande (IPS) eftersom pensionsutbetalningen per månad kan säkerställas oavsett hur länge företagaren lever.

4.5.1. Sparformer och avgifter

Inom ramen för avdragsgill individuell tjänstepension kan man spara i fondförsäkring eller traditionell försäkring. Som vi redogjorde för ovan har båda dessa försäkringsformer vanligen både en fast avgift och en avgift som procent av det sparande kapitalet. Därtill kommer en förvaltningsavgift på fonder. Det innebär att det årliga avgiftsuttaget kan komma upp i två procent av kapitalet eller mer om fonderna har en hög avgift. Det kan vara klokt att ta reda på vilka avgifter som tas ut och hur de påverkar de framtida pensionsutbetalningarna.

4.5.2. Beskattning av sparkapitalet

Pensionskapitalet i en avdragsgill individuell tjänstepension schablonbeskattas årligen på samma sätt som kapitalet i avdragsgillt pensionssparande. Avkastningsskatten i procent får man genom att multiplicera den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret före beskattningsåret, dock som lägst 0,5 procent, med 15 procent. Denna skattesats multipliceras med pensionskapitalets värde vid beskattningsårets början och ger då skatten i kronor, se tabell 3. Beräkning av skatten görs av försäkringsbolaget, som också betalar in skatt för spararens räkning.

4.6. Direktpension i aktiebolag

Direktpension är ett exempel på sparande där löneskatten normalt betalas in av aktiebolaget först när pengarna betalas ut.

Vid direktpension byggs pensionskapitalet upp av beskattade vinster inom det egna aktiebolaget. Om man vänder sig till en jurist hjälper han eller hon

till med en pantförskrivning och en pensionsutfästelse för den i bolaget som ska ha pensionen. När dessa handlingar är upprättade är pengarna som placeras i pensionssparandet skyddade från fordringsägare samt skyddade vid en eventuell konkurs. Pengarna kan placeras på valfritt sätt, till exempel i fonder. Om man vänder sig till ett försäkringsbolag eller en försäkringsmäklare ingår vanligen en kapitalförsäkring som sparprodukt i upplägget. Som vi nämnt ovan kan det vara klokt att ta reda på vilka avgifter som tas ut och hur de påverkar de framtida pensionsutbetalningarna. När som helst kan företagaren avsäga sig hela eller delar av pensionslöftet som aktiebolaget gett och använda pengarna i företaget.

5. Uttag av eget sparande till pension

En företagare har större möjlighet än en anställd att välja hur länge man vill arbeta genom att driva företaget vidare så länge man kan och vill. Det är förmånligt att vara företagare efter 66 års ålder, se 5.1. Det sätt man valt att spara på, avdragsgillt eller med skattade pengar, bestämmer när man kan börja ta ut sina sparpengar, se 5.3 och 5.4. Om man får låg pension kan man få ekonomiskt stöd i form av garantipension, bostadstillägg och/eller äldreförsörjningsstöd. Detta är förmåner inom den allmänna pensionen som man kan få från att man fyller 66 år och som administreras av Pensionsmyndigheten, se 5.5.

5.1. Driva företaget vidare efter 66

Från det år man fyller 67 år, om du är född 1959, eller 68 år, om du är född 1960, ökar grundavdraget vilket innebär lägre skatt på både arbetsinkomster och pension. Från samma år får man dessutom ett större jobbskatteavdrag² som innebär en lägre skatt på arbetsinkomster.

För den som driver aktiebolag reduceras vidare arbetsgivaravgiften från 31,42 procent till enbart ålderspensionsavgiften på 10,21 procent från och med det år den fyller 68 år. Detsamma gäller för den som driver enskild firma. Från och med januari det år den fyller 68 år betalar de med enskild firma en reducerad egenavgift på 10,21 procent, jämfört med 28,97 procent innan, vilket beror på att man då bara betalar ålderspensionsavgiften.

Den som är född 1958 eller tidigare har redan vid 67 eller 66 års ålder fått ta det av såväl det högre grundavdraget, det högre jobbskatteavdraget och lägre sociala avgifter (egenavgifter).

Den med enskild firma kan också ta del av den lägre egenavgiften om företagaren tar ut hel allmän pension under hela inkomståret, januari –

² För årskull 1960 är det inte vid rapportens publicering beslutat om åldern för förhöjt jobbskatteavdrag höjs 2027.

december. Det innebär att företagare kan få den lägre egenavgiften från det år de fyller 65 år om de är födda 1963 eller 1964, det vill säga från 2028 eller 2029. Fyller företagaren år i januari uppstår möjligheten redan det år man fyller 64 år, det vill säga 2027 eller 2028. För de födda innan 1963 gäller andra tidigare gällande åldersgränser.

5.2. Uttag av allmän pension från 64 års ålder och fortsätta arbeta i enskild firma

Som nämndes ovan reduceras avgift och skatt från 28,97 procent till 10,21 procent för de som har enskild firma och tar ut hela sin allmänna pension (inkomst- och premiepension) under hela inkomståret, januari till december. De som fyller år i januari kan således göra detta från och med 64 års ålder³ medan de som fyller år i februari till december kan göra det från det år de fyller 65 år. Samma regler gäller även för delägare i handelsbolag och kommanditbolag.

Genom att ta ut allmän pension och minska egenavgiften kan företagaren med enskild firma öka sitt överskott och sin pensionsgrundande inkomst. Ett uttag av pensionen gör alltså att den inkomst som fastställs av Skatteverket idag ökar vilket ger ökat sparande till den allmänna pensionen.

Samtidigt innebär ett uttag av den allmänna pensionen innan 67 års ålder att den utbetalda pensionen per månad minskar med mellan 6 till 8 procent per år jämfört med om uttaget hade gjorts från 67 års ålder.⁴ Skatten är dessutom högre på pensionsinkomster innan det 67:e levnadsåret än efter.

För en företagare med enskild firma blir det därför en ökad allmän pension, genom ökat överskott, samtidigt som den minskar till följd av ett tidigare uttag av pensionsuttag och högre beskattning av pensionen.

Tabellen nedan visar exempel på effekten av ett uttag av den allmänna pensionen från 64 års eller 65 års ålder jämfört med 67 år⁵, för någon som fyllde 64 år i januari 2026 och med en vinst i firman på 40 000 respektive 20 000 kronor i månaden.

Iakttagelserna från resultaten i tabell 4 kan sammanfattas med att pensionen per månad blir lägre med tidigare pensionsuttag jämfört med ett senare pensionsuttag men att de totala utbetalningarna vid en genomsnittlig livslängd endast påverkas ytterst marginellt. Sparas pensionsutbetalningarna som sker samtidigt som företagaren arbetar fram till 67 års ålder, för att

³ Den tidigaste åldern för att ta ut allmän pension är 64 år under 2026. Lägsta ålder för att ta ut allmän pension är kopplat till riktåldern som höjs med ökande livslängd.

⁴ För någon som inte har rätt till garantipension. Minskningen kan bli betydligt högre av ett pensionsuttag innan 67 års ålder, fram till 67 års ålder, för någon som har rätt till garantipension.

⁵ Tidigaste ålder för uttag av garantipension, inkomstpensionstillägg och bostadstillägg enligt *Förordning (2019:780) om riktålder för pension för år 2026* och *Förordning (2021:394) om riktålder för pension för år 2027*.

sedan användas under åren som pensionär, kan ett tidigt uttag av den allmänna pensionen vara lönsamt för den med enskild firma.

Tabell 4. Ekonomisk effekt för den med enskild firma av att ta ut den allmänna pensionen vid olika åldrar, uttryckt i 2025 års löner och priser⁶

Pension från	67 år	65 år	64 år	67 år	65 år	64 år
Vinst (kr/mån)	40 000	40 000	40 000	20 000	20 000	20 000
Egenavgift (kr/mån)	8 020	3 710	3 710	3 520	1 850	1 850
Överskott (lön, kr/mån)	31 980	36 290	36 290	16 480	18 150	18 150
Allmän pension vid 67 års ålder (kr/mån)	18 890	17 080	16 270	13 640	12 750	12 330
Total förlust vid genomsnittlig livslängd av att ta ut pensionen innan 67 ⁷		-0,5 %	-0,3 %		-0,9 %	-1 %

5.3. Uttag av allmän pension

Inkomstpension och premiepension kan tidigast tas ut från 64 års ålder för de födda 1963 och 1964. Födda 1961 eller 1962 har kunnat ta ut sin pension från 63 års ålder, födda 1959 eller 1960 från 62 och födda innan 1959 från 61 års ålder. Att ta ut pension senare innebär att man får en högre pension per månad - och i de flesta fall även högre total utbetald pension under sin livstid.⁸ Garantipension, inkomstpensionstillägg, bostadstillägg och

⁶ Presenterar i 2025 års prisnivå eftersom 2026 års inte är känd.

⁷ Vinsten/förlusten är beräknad utifrån ett försiktigt antagande utan någon överavkastning på den utbetalda pensionen från 64, respektive 65, års ålder. Pensionen som utbetalas fram till 67 års ålder kan dock sparas och användas till konsumtion efter att arbetsinkomsten upphör. En avkastning enligt branschens prognosstandard under i genomsnitt 12 och 13 år för de utbetalningar som sker innan 67 års ålder innebär att samtliga exempel i tabellen som avser ett uttag innan 67 års ålder ger en total vinst vid genomsnittlig livslängd, och framförallt vid den högre inkomsten i exemplet.

⁸ Generellt ger ett uttag från 67 års ålder inte bara högre pension per månad jämfört med ett tidigare uttag utan även högre total ackumulerad utbetald pension efter skatt vid genomsnittlig livslängd. Observera dock att företagare med enskild firma i enlighet med beskrivningen i kapitel 5.2 kan få ungefär samma total ackumulerad inkomst, det vill säga överskott/lön och pension, vid ett tidigare pensionsuttag än vid ett senare.

äldreförsörjningsstöd kan beviljas först från 67 års ålder för de födda 1960 eller senare.⁹

Personer som har rätt till bostadstillägg kan i vissa fall få mer i total utbetald pension och bostadstillägg under sin livstid om hen går i pension innan 67 års ålder eller då gällande riktålder. Men flera villkor måste vara uppfyllda kring personens övriga ekonomi under pensionstiden för att detta ska gälla liksom att regelverket kring bostadstillägget inte förändras till dennes nackdel.

5.4. Uttag av avdragsgillt sparande

En avdragsgill privat pensionsförsäkring, individuellt pensionssparande (IPS) och individuell tjänstepensionsförsäkring betalas ut i enlighet med pensionsavtalet. Försäkringsbolaget betalar ut pengar en gång per månad under minst fem år. Utbetalning kan tidigast ske från 55 års ålder. Utbetalningarna från pensionsförsäkringen, IPS samt individuell tjänstepensionsförsäkring beskattas som inkomst av tjänst.

För skatt på avkastningen av sparandet se avsnitt 4.4.

Som tidigare beskrivits finns det fördelar med de privata pensionsförsäkringar och individuella tjänstepensioner som erbjuder livsvarig utbetalning av pensionen. Genom en livsvarig utbetalning kan företagaren säkerställa pensionsutbetalningen per månad oavsett hur länge denne lever. Denna möjlighet finns dock inte för ett individuellt pensionssparande (IPS).

5.5. Uttag av sparade skattade pengar

I en kapitalförsäkring kan man ofta själv bestämma hur länge man vill binda pengarna, vanligtvis minst fem år. Även en kapitalförsäkring kan man få utbetald per månad av försäkringsbolaget under en viss tid. En del kapitalförsäkringar erbjuder dessutom livsvarig utbetalning, i likhet med de flesta tjänstepensioner. På så sätt har dessa försäkringar fördelar jämfört med ett investeringssparkonto (ISK) eftersom pensionsutbetalningen per månad kan säkerställas oavsett hur länge företagaren lever.

På pengarna i en kapitalförsäkring har man redan betalat skatt, vilket gör att ingen beskattning sker av utbetalningarna från kapitalförsäkringen.

Vad gäller sparande på ISK och fondkonto är pengarna tillgängliga när som helst. Man får själv portionera ut pengarna på lämpligt sätt. Även dessa pengar har skett på skattade medel och ingen beskattning sker på utbetalningarna från kontot.

För skatt på avkastningen av sparandet se avsnitt 4.4.

⁹ Förordning (2019:780) om riktålder för pension för år 2026 och Förordning (2021:394) om riktålder för pension för år 2027 fastställer att riktåldern är 67 år för 2026 och 2027. Förordningen är införd i Socialförsäkringsbalk (2010:110).

5.6. Garantipension, inkomstpensionstillägg, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd

Garantipension är ett grundskydd för den som haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet. Även den som har haft medelinkomster under livet kan få en mindre del garantipension utöver sin inkomstpension. Garantipension kan betalas ut från 67 års ålder. För full garantipension krävs att man varit bosatt i Sverige under minst 40 år mellan 16 och 65 års ålder, eller sedermera året innan riktålder. Man kan ha rätt till garantipension om du varit bosatt i Sverige i minst tre år¹⁰.

Inkomstpensionstillägg är ett tillägg till den allmänna inkomstgrundande pensionen. Den baseras främst på storleken på den inkomstgrundade pensionen, men även på hur många år med pensionsgrundande inkomst pensionären har tjänat in i Sverige. Inkomstpensionstillägget kan i likhet med garantipensionen betalas ut från 67 års ålder och kommer följa riktåldern. Storleken på inkomstpensionstillägget varierar från noll kronor per månad upp till som mest 600 kronor per månad före skatt.

Bostadstillägg är ett skattefritt tillägg för pensionärer som har låg pension. Åldersgränsen för att kunna bli beviljad bostadstillägg är samma som för garantipensionen och inkomstpensionstillägget. Man måste ta ut hela den allmänna pensionen för att kunna ansöka om bostadstillägg och vara bosatt i Sverige. Bostadstillägget kan fås för såväl hyrd som ägd bostad.

Äldreförsörjningsstöd är ett stöd man kan få om de andra pensionsförmånerna inte räcker till för att uppnå en skälig levnadsnivå. Åldersgränsen för att kunna bli beviljad äldreförsörjningsstöd är samma som för garantipensionen, inkomstpensionstillägget och bostadstillägget. Stödet beräknas utifrån pensionärens inkomster och bostadskostnad i likhet med bostadstillägget. Prövningen av äldreförsörjningsstöd görs samtidigt som prövningen till bostadstillägg och i likhet med bostadstillägget kräver äldreförsörjningsstödet att man är bosatt i Sverige.

6. Hur sparar dagens företagare?

Pensionsmyndigheten har låtit göra en undersökning bland företagare med 0–5 anställda för att få en bild av företagares kunskap om hur de tjänar in till sin pension, om och hur de sparar själva till sin pension och vilka förväntningar de har på pensionen.

Undersökningen genomfördes via Demoskop inom ramen för Norstats slumpvis rekryterade webbpanel den 16 januari – 4 februari 2026 med 738 svarande. Undersökningen riktade sig till dem som var registrerade egenföretagare i panelen och en kontrollfråga ställdes för att säkerställa att de fortfarande är egenföretagare. Resultaten är viktade för att representera

¹⁰ Under vissa förutsättningar kan man också få garantipension utbetald om man bor i Kanada.

den rådande fördelningen bland företagare avseende kön, ålder och bolagsform, enligt statistik från SCB. Det innebär att resultaten bygger på 55 procent aktiebolag och 46 procent enskild firma¹¹, 70 procent män och 30 procent kvinnor, 40 procent upp till 49 år, 36 procent mellan 50 och 59 år och 24 procent 60 år och äldre.

Pensionsmyndigheten har låtit genomföra motsvarande undersökningar bland egenföretagare 2018 och 2022. Där det är relevant kommenterar vi jämförelser med dessa tidigare undersökningar. Observera att det råder viss osäkerhet om några av de svarande redan börjat ta ut någon form av pension i 2018 års undersökning. I 2022 och 2026 års undersökningar är de som börjat ta ut sin pension exkluderade.

I korthet framkommer det att:

- **Många tar ut låg lön/överskott:** 68 procent tjänade mindre än 54 000 kronor per månad 2025, vilket är under den gräns då intjänandet till den allmänna pensionen maximeras.
- **Många företagare tar ut pension tidigt:** 81 procent av 55+ åringarna uppger att de tar ut någon pension samtidigt som de arbetar.
- **Tidigare anställning är vanligt:** 93 procent av företagarna har varit anställda, 78 procent har tjänstepension från tidigare arbetsgivare.
- **Kunskap finns men sparandet brister:** 58 procent uppger att de vet hur man tjänar in till pension, men färre sparar själva för att kompensera för avsaknad av tjänstepension.
- **Företagare med högre lön sparar i större utsträckning högre belopp:** Många företagare med högre lön/överskott sparar en större procentandel, jämfört med företagare med lägre lön/överskott, som kompenserar för avsaknad av tjänstepension över brytpunkten för en högre tjänstepensionsavsättning som många har i en anställning.
- **Felaktiga sparformer förekommer:** Egenföretagare som driver enskild firma med lägre överskott sparar ibland i avdragsgillt privat pensionssparande, vilket minskar den allmänna pensionen. För dessa passar ett sparande på ett ISK eller i en kapitalförsäkring bättre.
- **Kunskap om ekonomiska fördelar vid fortsatt arbete i högre åldrar är låg:** Endast 45 procent känner till att de får lägre arbetsgivaravgifter/ egenavgifter samt lägre skatt på lön/överskott och på pension i högre åldrar.
- **Oro för pensionen är relativt låg:** Ungefär hälften känner sig lugna, medan 25 procent känner sig oroliga när de tänker på storleken på sin kommande pension. Oron är något mindre utbredd än i den vuxna befolkningen i stort.

¹¹ Observera att fördelningen mellan aktiebolag och enskild firma skiljer sig från undersökningen som genomfördes 2022, då 43 procent med aktiebolag och 56 procent med enskild firma ingick i undersökningen. Detta kan bero på att SCB ändrat sin företagsstatistik sedan 2022.

6.1. Företagarnas ekonomiska situation

68 procent av företagarna uppger att de tog ut lön eller överskott motsvarande mindre än 54 000 kronor per månad under 2025, det vill säga under den brytpunkt för maximalt intjänande till allmän pension som gällde. Det är också under brytpunkten för att betala statlig skatt som gällde 2025.

¹² Vidare uppger 9 procent att de tog ut lön eller överskott på 54 000 kronor eller mer, 10 procent att de inte tar ut någon lön eller överskott alls och 12 procent att de inte vet. Jämfört med motsvarande undersökning som Pensionsmyndigheten lät genomföra 2022 är det en mindre andel i årets undersökning som uppger att de inte tar ut någon lön/överskott alls. I 2022 års undersökning var det 19 procent som uppgav att de inte tog ut lön eller överskott alls. Årets resultat i undersökningen är mer i nivå med 2018 års undersökning då 11 procent uppgav av de inte tog ut lön eller överskott. Se tabell 5 nedan.

Ett sätt att dryga ut inkomsten är att tidigt börja ta ut pension. I en av de första frågorna tillfrågades de intervjuade egenföretagarna, som var 55 år eller äldre under 2026, om de tar ut någon form av pension samtidigt som de arbetar. 81 procent svarar att de gör det. 64 procent svarar att de börjat ta ut inkomstpension, 47 procent premiepension och 55 procent tjänstepension. Dessa personer är ej med i den fortsatta undersökningen eftersom vi endast ville undersöka dem som inte börjat ta ut sin pension och fortfarande pensionssparar.

Det är relativt ovanligt att arbeta som egenföretagare hela sitt yrkesliv och många har tjänstepension från en tidigare arbetsgivare. Av företagarna i undersökningen är det 93 procent som uppger att de tidigare har varit anställda och 78 procent att de har tjänstepension från en tidigare arbetsgivare. 13 procent tror också att de kommer att arbeta som anställda framöver, vilket kan innebära att de kommer att få framtida tjänstepension från en arbetsgivare. Detta är vanligare bland de yngre företagarna. 21 procent bland företagarna under 50 år tror att de kommer att arbeta som anställda framöver. 12 procent uppger också att de i dagsläget är anställda vid sidan om sitt egna företagande.

Samtidigt är det många av företagarna som varit egenföretagare i många år. 60 procent har varit egenföretagare i mer 10 år och 26 procent i mellan 4 och 10 år. Endast 14 procent har varit egenföretagare i 3 år eller kortare tid. 72 procent arbetar heltid, medan 11 procent arbetar deltid och 17 procent har varierande arbetstid.

58 procent tror att de kommer att börja ta ut hela eller delar av pensionen vid 67 år eller tidigare. 67 år är den nu gällande riktåldern, 23 procent tror att de kommer att göra det när de är 68 år eller äldre. 18 procent uppger att de inte vet. Här skiljer sig svaren beroende på vilken ålder de svarande har idag. De som är 50 år eller äldre svarar att de tror att de kommer att börjat ta

¹² Brytpunkten för maximalt intjänande till den allmänna pensionen var 54 167 kronor per månad 2025 och brytpunkten för statlig skatt var 53 592 kronor per månad 2025.

ut hela eller delar av sin pension vid 67 år eller tidigare i större utsträckning än de som är yngre än 50 år. Det kan vara en indikation på att en del av företagarna har tagit till sig riktålderns betydelse, De som är yngre än 50 år svarar att de inte vet i större utsträckning än de som är 50 år och äldre.

Tabell 5. Lön/överskott bland företagarna

Lön/överskott	År 2026	År 2022	År 2018
under brytpunkten för max intjänande till allmän pension	68%	57%	68%
över brytpunkten för max intjänande till allmän pension	9%	12%	13%
Ingen lön/inget överskott alls	10%	19%	11%
Vet ej	12%	12%	8%

Anm. Uppgiven lön/överskott i undersökningen. Åren avser undersökningsåret och inte inkomståret.

6.2. Kunskapen om att spara till pensionen bland företagarna är relativt stor

58 procent av företagarna uppger att de känner till hur de som egenföretagare tjänar in till sin pension, 18 procent att de inte vet det.¹³ På en fråga med givna svarsalternativ om vad de känner till att en egenföretagare kan göra för att tjäna in/spara till sin pension svarar närmare 89 procent att ha ett pensionssparande utöver sin allmänna pension, närmare 69 procent att betala skatt, och 65 procent att ta ut en marknadsmässig lön i aktiebolag/ha ett överskott i enskild firma. 6 procent svarar att de inte känner till något av dessa alternativ eller att de inte vet överhuvudtaget.

Jämfört med undersökningen som genomfördes 2022 är det liknande resultat, men det en något större andel som svarar att de känner till att man behöver ta ut en marknadsmässig lön/överskott och att man behöver betala skatt. Se tabell 6 nedan.

Samtliga svarande fick också frågan om de vet hur mycket de tror att de behöver spara utöver den allmänna pensionen för att få samma nivå som en anställd som har i tjänstepension. 42 procent svarade att de vet det. De fick följdfrågan hur mycket de tror att man måste spara. De flesta, 55 procent svarar att de behöver spara mer än 6 procent av sin lön/överskott, 34 procent

¹³ de som känner till hur de tjänar in till sin pension baseras på dem som svarat skala 4–5 på en 5-gradig skala och de som inte känner till baseras på dem som svarat skala 1–2 på samma skal.

att de behöver spara 4–6 procent av sin lön/överskott och 4 procent att de behöver spara 1–3 procent av sin lön/överskott.

Tittar vi på svarsmönstret beroende på vilken lön/överskott man uppger att man har framkommer det till viss del att egenföretagarna förstår hur mycket de behöver spara för att kompensera en tjänstepension.

De med lön/överskott på 50 000 kronor eller mer per månad tenderar att svara att de behöver spara mer än 6 procent av sin lön/överskott i större utsträckning än dem med lägre lön/överskott. De som uppger att de har en lön/överskott på 40 000–49 000 kronor svarar i större utsträckning än övriga att de behöver spara 4–6 procent av sin lön/överskott.

Tabell 6. Kännedom bland företagare om hur man tjänar in till pension

	2026	2022	2018
Känner till generellt hur man sparar som företagare ¹⁴	58%	58%	55%
Känner till att man behöver ha ett pensionssparande utöver allmän pension	89%	88%	91% ¹⁵
Känner till att man behöver betala skatt	69%	61%	64%
Känner till att man behöver ta ut marknadsmässig lön/ha ett överskott	65%	57%	66%
Känner inte till något av ovanstående/tveksam, vet ej	6%	7%	5%

6.3. Många företagare pensionssparar inte trots att de känner till att de borde

Det är en relativt stor skillnad mellan kunskap om pensionssparande och hur man faktiskt sparar. På kunskapsfrågan, som vi nämnt ovan, om vilket sätt man tjänar in/sparar till pensionen på, med givna svarsalternativ, svarar 89 procent att ha ett pensionssparande utöver den allmänna pensionen, 69 procent att betala skatt och 65 procent att ha en marknadsmässig lön/ett

¹⁴ Frågan är ställd i vilken utsträckning man känner till hur man tjänar in till pension som företagare. Siffrorna anger hur stora andelar som svarat 4–5 på en 5-gradig skala, där 1 är inte alls och 5 är helt och hållet

¹⁵ Formulerad lite annorlunda jämfört med 2022 och 2026, "ha ett eget pensionssparande"

överskott. 6 procent svarar att de inte känner till något av dessa sätt eller att de inte vet hur de ska pensionsspara.

På påföljande fråga om hur de själva sparar är andelarna lägre än kunskapen om de olika delarna. 69 procent svarar att de har ett pensionssparande utöver allmänna pensionen, 65 procent att de betalar skatt och 47 procent att de tar ut en marknadsmässig lön/överskott. 33 procent svarar istället att de planerar att arbeta vidare och 11 procent att de inte pensionssparar alls eller inte vet.

Jämfört med undersökningen 2022 är det större andelar som svarar att de tar ut en marknadsmässig lön/överskott och att de planerar att arbeta vidare. Se tabell 7 nedan.

De som planerar att arbeta vidare är överrepresenterade bland dem som tar ut en relativt låg lön/överskott idag, mindre än 30 000 kronor per månad.

När det gäller kompensation för tjänstepensionen uppger 25 procent att de sparar upp till 3 procent av sin lön/överskott för det, 25 procent 4–6 procent av sin lön/överskott och 28 procent mer än 6 procent av sin lön/överskott.

Ser vi på svaren i förhållande till hur mycket de svarande uppger att de tar ut i lön/överskott per månad framkommer det ett svarsmönster som till viss del tyder på att de sparar rätt i proportion till vad de tar ut i lön/överskott. De med högre lön/överskott sparar också en högre procentandel av sin lön/överskott för att kompensera för en tjänstepension i större utsträckning än dem med lägre lön.

Samtidigt är det tydligt att många sparar för lite för att fullt ut kompensera för en tjänstepension, men också att många sparar för mycket med tanke på att deras lön/överskott inte nått upp till gränsen för fullt intjänande till allmän pension, vilket för de flesta totalt sett leder till den största möjliga pensionen.

De som inte pensionssparar alls motiverar det framför allt med att de inte har råd, men också bland annat att de investerar i firman istället, har ett privatsparande sedan tidigare, har tjänstepension sedan tidigare, tar utdelning istället för lön och att de inte tror att det är skattemässigt fördelaktigt. 14 procent av dem som inte pensionssparar alls uppger att de inte vet hur de gör och 9 procent uppger att de inte tror att de kommer att leva så länge.

Tabell 7. Kännedom om hur man tjänar in till pension som egenföretagare jämfört med vad man gör

	Känner till 2026	Gör 2026
Spara till pension utöver allmän pension	89%	69%
Betala skatt	69%	65%

	Känner till 2026	Gör 2026
Ta ut marknadsmässig lön/ha ett överskott	65%	47%
Känner inte till/gör inte något av ovanstående/tveksam, vet ej	6%	11%

6.4. Många företagare tycks spara på fel sätt

Som beskrivs i avsnitt 4.2 är det generellt bäst för företagare som driver enskild firma med ett överskott som är under brytpunkten för maximal intjänande till den allmänna pensionen att avstå från de avdragsgilla sparformerna, individuellt pensionssparande (IPS) eller pensionsförsäkring och istället spara med skattade pengar på exempelvis ett investeringssparkonto (ISK) eller i en kapitalförsäkring, eftersom företagaren med enskild firma annars minskar överskottet och därmed sparandet till den allmänna pensionen.

Företagare som driver aktiebolag minskar inte den allmänna pensionen vid avdrag för privat avdragsgillt pensionssparande under brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension. Företagare med aktiebolag kan dock förlora i total pension om sparandet sker via företaget i en tjänstepension eller en direktpension istället för att de tar ut lön upp till brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension.

Med bakgrund av detta har vi tittat extra på hur företagarna med inkomster under respektive över 54 000 kronor per månad valde att spara till sin pension, det vill säga den ungefärliga brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension, och också den ungefärliga brytpunkten för att betala statlig skatt, som gällde precis innan undersökningen genomfördes.¹⁶

9 procent av företagarna uppger att de tar ut lön eller överskott som var över brytpunkten. 68 procent uppger att de tar ut lön eller överskott under brytpunkten, 10 procent att de inte tar ut någon lön eller överskott alls och 12 procent att de inte vet.

6.4.1. Enskild firma

Bland dem med enskild firma är det 68 procent som uppger att de har ett överskott under brytpunkten, 4 procent över brytpunkten, 11 procent med att de inte tar ut något överskott alls och 17 procent att de inte vet.

¹⁶ Brytpunkten för maximalt intjänande till den allmänna pensionen var 54 204 kronor per månad 2025 (56 050 kronor per månad 2026) och brytpunkten för statlig skatt var 53 592 kronor per månad 2025 (55 033 kronor per månad 2026).

Bland de som driver enskild firma och har ett överskott i verksamheten under brytpunkten för maximalt intjänandet till pensionen svarade 65 procent svarar att de sparar i en kapitalförsäkring, på ett investeringssparkonto eller depåkonto. Dessa är sparformer som inte minskar den allmänna pensionen.

Det är dock 42 procent bland de som driver enskild firma och har ett överskott i verksamheten, som är under brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension eller inget överskott alls, som svarar att de sparar i ett avdragsgillt privat pensionssparande. Det är alltså en sparform som sannolikt inte är ekonomisk fördelaktig för denna grupp eftersom den minskar intjänandet till deras allmänna pension.

Dessutom svarar 14 procent av de med enskild firma med ett överskott under brytpunkten för maximalt intjänande till den allmänna pensionen, och 40 procent av de med ett överskott över brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension, att de sparar i en tjänstepension. Det är en försäkringsform som inte är möjlig för företagare med enskild firma. Sannolikt sparar även dessa i en avdragsgill privat pensionsförsäkring men som på många sätt kan likställas med en tjänstepension. Vidare svarar flera med enskild firma att de sparar i en direktpension, vilket också det är en sparform man behöver ha ett aktiebolag för att kunna utnyttja.

6.4.2. Aktiebolag

Bland dem med aktiebolag är det 15 procent som uppger att de tar ut lön över brytpunkten, 70 procent tar ut lön under brytpunkten, 8 procent att de inte tar ut någon lön alls och 8 procent uppger att de inte vet.

Bland företagarna som driver aktiebolag och har lön under brytpunkten för maximalt intjänande till allmän pension finns det många som sparar i de sparformer som inte minskar intjänandet till den allmänna pensionen. 30 procent uppger att de sparar i ett avdragsgillt privat pensionssparande och 67 procent som sparar i aktier eller fonder i en kapitalförsäkring, på ett investeringssparkonto (ISK) eller på ett depåkonto.

Bland företagarna som driver aktiebolag och har lön som är över brytpunkten för intjänande till allmän pension svarar 64 procent att de sparar i en tjänstepension och 9 procent i en direktpension. Vidare svarar 30 procent att de sparar i ett avdragsgillt privat pensionssparande och 86 procent att de sparar i aktier eller fonder i en kapitalförsäkring, på ett investeringssparkonto (ISK) eller på ett depåkonto.

Bland de som driver aktiebolag och som tar ut en lön under brytpunkten svarar dock 57 procent att de sparar i en tjänstepension och 9 procent att de sparade i en direktpension via företaget.

Rent ekonomiskt är dessa sparformer inte nödvändigtvis de mest fördelaktiga om företagaren som driver aktiebolag tar ut en lön som är under brytpunkten för allmän pension. En mer förmånlig sparform för dessa är sannolikt att spara som privatperson i ett avdragsgillt privat pensionssparande, i en pensionsförsäkring eller individuellt pensionssparande (IPS), eller av skattade pengar i till exempel en kapitalförsäkring, investeringssparkonto (ISK) eller på depåkonto. Ett

avdragsgillt privat pensionssparande kan dock ibland marknadsföras och uppfattas som en tjänstepension. Företagare kan därför uppfatta och svara i undersökningen att de sparar i en tjänstepension fast de egentligen, skattetekniskt, sparar i en avdragsgillt privat pensionsförsäkring.

En del av företagarna ser också själva företaget som ett pensionssparande. 9 procent av företagarna med aktiebolag, oavsett lönenivå, svarar att de planerar att sälja företaget när de går i pension.

6.5. Många känner inte till de ekonomiska fördelarna av att arbeta vidare

På frågan om företagarna känner till att deras arbetsgivaravgifter/egenavgifter blir lägre från 68 års ålder (gäller 2026) och att de får ett större jobbskatteavdrag från januari det år de fyller 68 år svarar 45 procent att de känner till detta. Drygt hälften känner alltså inte till detta. Se tabell 8 nedan. Kunskapen ökar dock med åldern, vilket kan bero på att det är mest relevant för äldre att känna till. Bland företagarna som är 60 år och äldre är det 60 procent som uppger att de känner till att arbetsgivaravgifter och egenavgifter blir lägre från 68 års ålder.

Bland de med enskild firma är det endast 20 procent som känner till att egenavgifterna blir lägre från och med januari det år de ska fylla 64 år (gäller 2026) om de driver företaget vidare och samtidigt tar ut full allmän pension. 81 procent bland företagarna med enskild firma känner alltså inte till detta. Även här uppger de som är 60 år och äldre, och även de som är yngre än 50 år, att de känner till det i större utsträckning än dem som är mellan 50 och 59 år.

Samtidigt uppger 23 procent av företagarna att de planerar att börja ta ut pension först efter 67 års ålder. De med enskild firma svarar det i större utsträckning än dem med aktiebolag.

En del av dem som planerar att arbeta länge motiverar det med ekonomin men många motiverar det också med att de vill arbeta vidare, för att de tycker om sitt jobb och tycker det är roligt att arbeta. Några nämner också att de tror att det är den ålder som kommer att vara aktuell pensionsålder då.

En del av de som planerar att ta ut pension tidigt motiverar det istället med att de behöver dryga ut inkomsten. Men de flesta motiverar det med att de vill sluta arbeta för att få mer tid och frihet medan de fortfarande är pigga och friska. Och en del uppger också att de inte tror att de kommer att behöva arbeta längre, att de har en så pass bra ekonomi ändå.

Tabell 8. Kännedom om att arbetsgivaravgifter/egenavgifter blir lägre vid högre ålder

	2026	2022
Känner till att arbetsgivaravgifter/egenavgifter blir lägre från 68 års ålder	45%	49% ¹⁷
Företagare med enskild firma som känner till att egenavgifter blir lägre om de tar ut allmän pension hela året	20%	16%

6.6. Mindre oro inför pensionen bland företagare än bland befolkningen i stort

Bland företagarna uppger knappt hälften att de på det hela taget känner sig lugna när de tänker på storleken på deras framtida pension. En fjärdedel känner sig oroliga medan en knapp tredjedel varken känner sig lugna eller oroliga.

Jämfört med Sveriges pensionssparare 18–66 år i stort kan vi konstatera att oron är något mindre utbredd bland egenföretagarna. Enligt Pensionsmyndighetens senaste årliga kunskaps- och attitydundersökning från oktober 2025 känner sig 30 procent av befolkningen lugna och 31 procent oroliga när de tänker på storleken på sin kommande pension.

Precis som i befolkningen i stort uppger kvinnor i större utsträckning än män att de är oroliga för sin pension, liksom yngre uppger det i större utsträckning än äldre företagare och de som tar ut lägre lön/överskott i större utsträckning än dem som tar ut högre lön/överskott. De med enskild firma känner också större oro än dem med aktiebolag, liksom de som tror att de kommer att ta ut sin pension sent.

En förklaring till att egenföretagarna inte känner oro i samma utsträckning som befolkningen i stort kan vara att många av dem planerar att arbeta upp i relativt hög ålder. En annan förklaring kan vara att en del av dem lever med någon som har en relativt hög inkomst. 27 procent av företagarna som är gifta/sambo har en hushållsinkomst på 80 000 kronor per månad eller mer.

¹⁷ 2022 var frågan formulerad om man kände till att man betalar lägre arbetsgivaravgifter/egenavgifter från det år man fyller 66 år, som var den då gällande åldern.

www.pensionsmyndigheten.se

